

Az OCLC és a Google együttműködése

A 2001–2004. júniusi időszakra tervezett Nyitott WorldCat (Open WorldCat) kísérleti program keretében azt vizsgálják, hogyan lehet egy kereskedelmi keresőrendszert összekapcsolni a WorldCat egy ellenőrzött részével. A cél: hogyan juttathatják el az olvasót a könyvtári anyagokhoz, hogy látogatottabbá tegyék a könyvtárak honlapjait. A WorldCatból mintegy kétfélmillió rövidített rekordot tartalmazó részállományt adtak át indexelésre a Google-nak, amely kb. száz könyvtár állományadatait tartalmazza. A projektben tizenkétezer könyvtár vesz részt, köztük az eredetileg is bevont felsőoktatási, iskolai és közkönyvtárak, és a később csatlakozó szövetségi és szakkönyvtárak.

A Google-ban végzett keresés után át lehet lépni egy interfészbe, ahol a kanadai és USA-beli olvasó beírhatja az irányítószámát, a többi országban pedig az ország nevét. A találatként kapott könyvtári jegyzék alapján az olvasó továbbléphet a kiválasztott könyvtár katalógusába.

A Google-lal a közös munka 2003 decemberében kezdődött, az első négyhetes időszak alatt 32 ezer keresést regisztráltak. A könyvtárosok örömmel fogadták az új lehetőséget, különösen a közkönyvtárakban örültek annak, hogy az eddigiekhez képest újfajta piacok is megnyílnak számukra. A magánegyetemek könyvtárosai azonban aggódnak, hogy olyan körökből is érkeznek hozzájuk kérések, amelyeket egyébként nem szoktak kiszolgálni. A teszteléskor figyelembe vették az Egyesült Királyság felsőoktatási könyvtárainak észrevételeit is. A következő lépésként az OCLC bővíti az együttműködő keresőrendszerek és weblapok számát, hogy képet kapjon a költségekről és a használatról, ellenőrizni tudja a szolgáltatás koncepciójának helyességét, a további fejlesztési elképzeléseket.

A program indulásakor az OCLC a könyvtárakat kiadói, bibliográfiai és egyéb könyvtári vonatkozású honlapokkal kötötte össze. A ma is működő program keretében havonta átlag ötvenezer meg-

keresés érkezik a könyvtárakhoz. A projekt zárásakor különböző használati statisztikákat fognak készíteni, a szolgáltatást a közreműködő könyvtárak munkatársai és a felhasználók fogják értékelni.

/Advanced Technology Libraries, 33. köt. 4. sz. 2004. p. 1., 10–11./

(J. É.)

A Google mint tudományos kereső

A Google nagy lépést tett a tudományos kiadók irányába, amikor egy egyéves projektet kezdeményezett a CrossRef digitális azonosítójával (DOIs), létrehozva a *CrossRef Search*-öt. Ennek segítségével a felhasználók a CrossRefben részt vevő 290 kiadó közül kilenc honlapján kereshetnek: American Physical Society, Annual Reviews, Association for Computing Machinery, Blackwell Publishing, Institute of Physics Publishing, International Union of Crystallography, Nature Publishing Group, Oxford University Press, John Wiley & Sons. A módszer lényege egy hagyományos Google-keresés, amit a fenti honlapok tartalmára szűkítenek, kiszűrve ezzel a felesleges találatok jó részét.

A CrossRef Search segítségével a tudományos folyóiratok és a konferenciaanyagok teljes szövege kereshető és érhető el a kiadóknál, amivel a kutatókat is bevonják a Google-felhasználók népes táborába. A kutatókat nem az érdekli elsősorban, hogy melyik kiadónál lelnek rá a kívánt információra, hanem az, hogy megtalálják. Éppen ezért a több kiadónál egyszerre kereső Google/CrossRef módszer sikeres alternatívája lehet az olyan „egykiadós” keresőknek, mint amilyen például az Elsevier Scirusa.

A Google szeretné, ha a 2004. végéig tartó, ingyenes próbaidőszak alatt újabb kiadók csatlakoznának a kezdeményezéshez, és további elérést kínálnának az internet „láthatatlan területeihez”.